4. HADİS

FAYDASIZ ŞEYLERİ TERK ETMEK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

«مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَالَا يَعْنِيهِ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Kendisini (doğrudan) ilgilendirmeyen şeyi terk etmesi, kişinin iyi Müslüman oluşundandır."[4]

Açıklamalar

Dünyada lüzumsuz, boş ve faydasız hiçbir şey yoktur. Allah Teâlâ her yarattığını bir hikmete dayalı ve bir hizmete uygun yaratmıştır. Ancak her şeyin herkes için her zaman gerekli olması da hiç şüphesiz düşünülemez. Malayani, "kişinin dinine ve dünyasına faydası olmayan şey" anlamındadır. İnsanı doğrudan ilgilendirmeyen şeylere bu anlamda "lüzumsuz" veya "gereksiz" denilebilir. Halkımız "Üstüne elzem olmayan işe karışma." derken, işte bu manayı dile getirmektedir.

4 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No:68 (Tirmizî, Zühd 11. Ayrıca bk. İbni Mâce, Fiten 12)

Açıklamalar

Neyin malayani, neyin gerekli olduğunu ayırabilmek için, öncelikle sağlam değer ölçülerine sahip olmak lâzımdır. Hiç şüphesiz Müslümanlar için Müslümanlığın değer ölçüleri esastır. O halde olgun mümin, Müslümanlığın ölçülerine göre yaşayan ve çevresini bunlara göre değerlendiren kişidir. Malayaninin terkedilmesi, Müslüman'ın sürekli uyanık olduğunu gösterir.

Toplumda olumsuz gelişmelerin önlenmesi, büyük ölçüde gereksizlerin terkedilmesiyle mümkün olacaktır. Gereksizi terk etmek, lüzumluları önem sırasına koyma fikrini de beraberinde getirir. Böylece Müslüman, her konuda en lüzumlu olanı işlemek, en gerekli olanı ortaya koymak başarısını ve basiretini yani olgunluğunu gösterir. Bu da onun güzel Müslüman olduğunun delili olur.

Malayani ile meşgul olmak, lüzumluları ihmal etmeye götürür. Çünkü gerekli gereksiz her şeyle meşgul olmak insanı, kolayı tercihe yöneltir. Bütün bunlar ise, sonuçta Müslüman'ı fuzuli işlerin adamı durumuna düşürür. İyi Müslüman olabilmek için her şeyden önce kendisini ilgilendirmeyen fuzuli işlerle meşgul olmamak gerekir. Çünkü ömür kısadır ve hızla geçmektedir.

Gerekli gereksiz her şeyin harman olduğu günümüzde sadece lüzumlu işlerle meşgul olabilmek, ancak gerçekten olgun bir iman ile mümkündür.

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Kendisini doğrudan ilgilendirmeyen söz ve işlerle meşgul olmamak, Müslümanın iyi bir seçim bilincine sahip olduğuna ve imanının olgunluğuna işarettir.
2. İnsan, dünya ve ahireti için gerekli ve lüzumlu olan işlerle meşgul olmalıdır.
3. Malayaniyi terk, sürekli ilahi denetim altında bulunduğu şuurunun bir sonucudur.